

Wij willen een echt IPA

Onderhandelingen IPA 2021-2022

24 maart 2021

Waarom een IPA van groot belang is

- ▶ Een IPA legt het kader vast voor de onderhandelingen in sectoren en bedrijven
- ▶ Een IPA garandeert solidariteit onder de werknemers:
 - door een onderhandelingsmarge aan te geven, ook voor de kleine bedrijven en voor werknemers met een zwakkere onderhandelingspositie
 - door de lonen van de laagst betaalde werknemers te verhogen, via een verhoging van het interprofessioneel minimumloon
 - door een aantal rechten van werknemers te verbeteren via cao's, zoals rond eindeloopbaan (SWT, landingsbanen)

Waarom het fout liep

De onderhandelingen komen/kwamen niet uit de startblokken omdat:

- ▶ de werkgevers blijven weigeren een advies uit te brengen over de welvaartsenveloppe – die ervoor moet zorgen dat de minimumuitkeringen gelijke tred houden met de evolutie van de lonen – terwijl de wet daarvoor als datum 15 september oplegt...
- ▶ de werkgevers vasthouden aan het cijfer dat de CRB berekende op basis van de wet van '96: maximaal 0,4% de komende 2 jaren, wat voor ons - en de andere vakbonden - onaanvaardbaar is

Waarom het fout liep

0,4% beschikbare marge, dat betekent een maximale verhoging van:

- ▶ 13 euro bruto/maand voor het mediane loon
- ▶ 6 euro bruto/maand voor het minimumloon
- ▶ 9 euro bruto/maand voor heel wat essentiële functies

De welvaartsenveloppe: een woordje uitleg

- ▶ De welvaartsenveloppe is bij wet voorzien en laat toe om de sociale uitkeringen – bovenop indexaanpassing – te verhogen zodat ze niet achterblijven op de toename van de welvaart en de lonen
- ▶ De enveloppe met betrekking tot werknemers bedraagt 311 miljoen voor 2021 en 625 miljoen voor 2022

De welvaartsenveloppe: een woordje uitleg

- ▶ Hiermee kunnen de laagste uitkeringen verhoogd worden, maar ook de berekeningsplafonds en de berekeningspercentages
- ▶ Als ABVV zetten we onder meer in op de verhoging van de werkloosheidsuitkeringen en van het minimumpensioen

De Wet van '96: een woordje uitleg

- ▶ De wet van '96 legt het kader vast voor de 2-jaarlijkse loononderhandelingen. Ze werd in 2017 strenger gemaakt door de regering Michel
- ▶ De Centrale Raad voor het Bedrijfsleven (CRB) berekent de maximaal beschikbare marge, waarbij ze rekening houdt met de verwachte loonkostevoluitie in de buurlanden (Frankrijk, Nederland en Duitsland) en de voorspelde indexatie in België. Van wat overblijft gaat nog een stuk af (veiligheidsmarge, correctiefactor)
- ▶ Zie voorbeeld voor de 0,4% in volgende slide - merk op dat daar waar ?? staat (vooruitzichten buurlanden), de CRB geen cijfers wil vrijgeven

		2021-2022
A.	Vooruitzichten van stijging van de uurloonkosten in de buurlanden	3,7%
	Duitsland	??
	Nederland	??
	Frankrijk	??
B.	Voorspelde indexatie in België	2,8%
C.	Correctieterm	-0,1%
	Loonhandicap sinds '96 in 2020	-0,1%
	Niet gebruikte veiligheidsmarge van 2019-2020 (teruggave)	0,0%
D.	Nieuwe veiligheidsmarge	0,50%
	Beschikbare marge (A-B-C-D)	0,40%*

De Wet van '96: een woordje uitleg

- ▶ Daarbinnen spreken de sociale partners de onderhandelingsmarge af bij CAO (als er geen akkoord is legt de regering – na een bemiddelingspoging – een marge op bij Koninklijk Besluit, zoals de 1,1% voor het IPA '19-'20)
- ▶ Het gaat om maxima – bovenop index en baremieke verhogingen – waar iedereen zich aan moet houden

De Wet van '96: een woordje uitleg

- ▶ Deze wet vertrekt dus niet van de productiviteitsevolutie bij ons, maar van een vergelijking van de evolutie van de loonkost met de buurlanden
- ▶ Het is een loonmatigingswet, zeker met de 'correcties' van de regering-Michel
- ▶ Het opleggen van eenzelfde keurslijf zowel aan sectoren in (Corona)moeilijkheden als sectoren die goed boeren, toont aan dat ze onwerkbaar is

Waarom de economie hogere lonen aankan?

- ▶ De economie heeft hogere lonen nodig; relance vereist investeringen en koopkracht
- ▶ De economie kan hogere lonen ook aan:
 - ▶ begin 2020 waren we 1% goedkoper op vlak van loonkost (CRB)
 - ▶ eind 2020 was de groei 0,2% terwijl de banken een krimp van 3% hadden voorspeld
 - ▶ voor 2021 verwachten de bedrijven globaal geen werkgelegenheidsverlies meer (ERMG-enquête)
- ▶ Al zijn er nu grote verschillen tussen sectoren, ook voor zwaar getroffen sectoren is er perspectief, zeker voor 2022

Wat zijn onze eisen?

- ▶ We willen dat **alle werknemers** perspectief krijgen op **een behoorlijke loonsverhoging**. 0,4% is een lachertje, een aalmoes. Voor heel wat 'essentiële' sectoren komt dit neer op 9 euro... bruto...per maand. Enkel wanneer die 0,4% een richtcijfer is, kunnen we verder praten
- ▶ We gaan voor een **verhoging van het minimumloon** met 1 euro per uur, als stap naar de 14 euro (2.300 euro/maand). Om dat te bereiken wordt de kost het best gesolidariseerd door een sociale bijdrage van alle werkgevers aan een Fonds. Een bijdrage van 0,2% aan dit solidariteitsfonds laat dat toe. Uiteraard mag dat niet in mindering komen van de magere marge, anders betalen de werknemers zelf

Wat zijn onze eisen?

- ▶ Een **betere eindeloopbaanregeling**: landingsbanen vanaf 55 jaar (1/2de of 4/5de) en het verlengen van SWT-regelingen zodat SWT mogelijk is vanaf 60 jaar of 58 jaar in ondernemingen in moeilijkheden of in herstructurering (en zelfs op 55 jaar tijdens de crisis)
- ▶ Er moet ruimte komen voor onderhandelingen in sectoren en bedrijven rond collectieve **arbeidsduurvermindering**. Overheidssteun moet dienen voor adv, niet voor meer overuren, ploegenarbeid en nachtarbeid
- ▶ Maar eerst moeten afspraken gemaakt worden over hogere **sociale uitkeringen door toepassing van de welvaartsenveloppe**. De onderhandelingen hiervoor moeten onafhankelijk van het IPA worden gevoerd